

Fundació **PereMata**
Terres de l'Ebre

INFORME DE GESTIÓ

MEMÒRIA D'INFORME DE GESTIÓ I EVOLUCIÓ DE LA FUNDACIÓ PERE MATA.

(1) Introducció.

L'objectiu fonamental de la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre és la gestió i la prestació de serveis sanitaris, assistencials i residencials, especialment en el camp de la salut mental, tant en l'àmbit hospitalari com comunitari.

Des de l'any 1970 l'Institut Pere Mata gestionava els serveis de salut mental de les Terres de l'Ebre. D'acord amb les directrius del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya es crea la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre amb el doble objectiu d'apropar i gestionar de forma autònoma des del propi territori l'assistència en Salut Mental.

Amb data 18/08/2005 es constitueix davant del Notari Jose Maria Navarro Viñuales la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre.

Amb data 25/01/2006 s'obté la resolució afirmativa del Servei de Registre d'Entitats Jurídiques del Dpt. de Justícia per la seva inscripció al registre de Fundacions (nº2159).

Posteriorment a la seva constitució i registre legal, es presenta la sol·licitud al Departament de Salut per la subrogació dels convenis de l'Institut Pere Mata i la Fundació Pere Mata a les comarques de Terres de l'Ebre per a la prestació de l'assistència en salut mental. Amb data 24/10/2006 la instància és resol afirmativament.

(2) Evolució Econòmica.

Des d'un punt de vista econòmic i de gestió de l'activitat dels serveis, l'exercici 2023 ha estat condicionat per múltiples factors que han influït en els resultats assolits, en concret cal destacar:

Anàlisi del context extern.

Convenis laborals i sostenibilitat.

L'acord per l'aplicació del III conveni del SISCAT, conveni de referència al sector concertat i d'aplicació a F. Pere Mata Terres de l'Ebre, amb vigència des del període 2021 fins al 2024 ha suposat importants increments retributius i altres millores rellevants que comporten un significatiu augment dels costos laborals.

Aquest increment de costos té que estar finançat amb l'actualització de tarifes i la concertació de programes especials que aportin els fons necessaris.

Increment de la dotació de personal per millorar les mesures preventives a la unitat d'hospitalització.

Per fer front a l'augment de la complexitat assistencial s'han incrementat amb una presència de diferents perfils professionals els tons de tarda i nit, així com els de matí dels caps de setmana.

Impacte de la Inflació i increment dels tipus d'interès.

Incidència molt significativa de l'increment de costos d'explotació motivat per l'encariment dels preus en les compres i serveis de proveïdors, així com del tipus d'interès a partir dels qual es financen els comptes deutors generats amb l'Administració.

L'increment de la tarifa concertada s'ha destinat pràcticament en la seva totalitat a finançar les millores retributives del III conveni del SISCAT. Per fer front a l'augment de la resta de despeses d'explotació s'ha habilitat un programa especial de sobre costos. La pròrroga d'aquest programa especial en el propers exercicis serà un element clau en el manteniment dels marges d'explotació i la sostenibilitat econòmica.

Afectació per la Covid-19.

Actualment l'impacte és residual i l'afectació ve motivada per l'aplicació dels protocols preventius.

Resultat de l'exercici.

El resultat de l'exercici assoleix els 114.559,00.€ el que representa un 1,02 % sobre els ingressos totals.

Evolució dels ingressos.

Els ingressos totals de l'exercici assoleixen els 11.225.789,69.€ amb una variació del +9,83% respecte al 2022, motivat principalment per augment de les tarifes dels concerts del +7,51%, la implantació del programa d'intervenció infanto-juvenil a Tortosa i Móra, així com la regularització d'activitat a hospitalització d'aguts.

Evolució de les despeses.

Les despeses totals de l'exercici assoleixen els 11.111.230,69.€ amb una variació del +10,74% respecte al 2022.

Les principals variacions de les despeses d'exploració :

- Les despeses de personal augmenten un +13,72% (+939.416,94.€) assolint els 7.786.496,20.€ com a conseqüència de:
 - L'aplicació del III conveni del SISCAT s'estima que ha suposat un increment del 10,38% dels costos laborals.
 - L'augment de la plantilla destinat als nous programes, les mesures preventives i reforços per 7,48 jornades laborals (calculat en base a l'augment de jornades anuals equivalents) ha representat un 3,34% d'augment dels costos laborals.
- El conjunt de la resta de despeses d'exploració totalitzen 3.324.734,49.€ amb una variació d'un +4,33 %, aquest increment bàsicament estan relacionats amb les despeses derivades de l'augment de l'IPC. En concret:
 - Aprovisionaments: 1.673.379,58.€ (+3,99%): Destaca l'increment en seguretat, bugaderia i Informàtica. Disminueixen les despeses relacionades amb la Covid per una menor incidència.
 - Altres Despeses Exploració: 1.651.354,91.€ (+4,67%): Els desplaçaments del personal, i la telefonia presenten uns augments superiors a la mitjana. Contràriament, es redueixen els consums energètics per la instal·lació de les plaques fotovoltaïques i la reducció dels preus de compra de l'electricitat i el gas.

Situació Patrimonial

A data de tancament de l'exercici, els comptes deutors assoleixen els 3.752.918,69.€, representant una variació 2023/2022 del +12,94% per 430.075,83.€ respecte als imports de 2022. El període mig de cobrament és de 122 dies.

Endeutament

L'endeutament assoleix els 1.577.819,97.€ a data de tancament de l'exercici, 23,62% de variació respecte al 31/12/22. Del total 1.319.503,83.€ són a curt termini i 258.316,14.€ a llarg (préstec amb l'entitat financera Caixabank).

Anàlisi de Riscos

A data de realització d'aquest informe no hi ha i no és preveuen reclamacions o demandes relacionades amb l'impacte de la Covid-19 als nostres serveis sanitaris que puguin derivar en despeses addicionals.

(3) Gestió de l'entitat

La Fundació ha avançat en el seu objectiu de crear una xarxa integral, dotada de tots els recursos previstos a la cartera de serveis, tant de l'àrea sanitària com social, i integrada, que assoleixi un funcionament coordinat adaptant-se a l'evolució de la malaltia i de les necessitats assistencials.

3.1. Situació Actual

D'acord amb la planificació estratègica del Pla director de Salut Mental i Addiccions cal prioritzar el model d'atenció comunitària, de manera que s'alineen l'actual estructura d'atenció en salut mental al territori amb el model impulsat pel Pla de Salut. Tot i així seguim donant-li valor a la part hospitalària com a recurs puntual en el recorregut dels nostres pacients, aportant també millores en aquest àmbit.

Potenciar l'atenció comunitària reforçant estructures i processos que permetran millorar l'accessibilitat, continuïtat assistencial i l'equitat al territori.

- Eixos preferents d'actuació :
 - Atenció al trastorn psicòtic incipient.
 - Millora de la resolució en els centres de salut infanto-juvenil.
 - Programa de suport/col·laboració a l'atenció primària.
 - Programa de Serveis individualitzats
 - Consolidar els programes de rehabilitació i inserció a la comunitat en els SRC.
 - Implantar l'Atenció domiciliària.

Anàlisi de la realitat assistencial a FPMTE:

Es disposa d'una xarxa amb un funcionament integrat i que disposa d'un nombre molt significatiu dels recursos de la cartera de serveis, a més d'un progressiu augment de programes específics que l'organització està en disposició d'anar desenvolupant. En concret aquest 2022 s'ha posat en marxa el programa d'intervenció en crisi infanto juvenil i el programa equip GUIA d'intervenció domiciliària.

El Pla director preveu el 70% del pressupost destinat a salut mental és destini a assistència comunitària i el 30% a recursos hospitalaris, situació en la que actualment es troba la FPMTE.

Actualment la Fundació Pere Mata i la Regió Sanitària Terres de l'Ebre ja estan en aquest percentatge proveint una atenció en salut mental de base comunitària perfectament alineada amb els objectius del Departament de Salut. A diferència d'altres regions sanitàries o proveïdors no serà necessari cap reconversió de recursos.

3.2 Punts forts de Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre

- Elevada participació en Pla Director de Salut Mental i Addiccions per implementació de proves pilot al territori: GUIA, intervenció en crisi infantojuvenil, PCP, i altres projectes de consens: CRS i PAE-TPI, amb Eficàcia demostrada dels programes que ens situen com referents a Catalunya.
- Millora en la prevenció i promoció de la salut mental a l'àrea infantil i juvenil que facilita la sensibilització i participació dels professionals d'altres Departaments i recursos sanitaris i no sanitaris amb accions conjuntes en el territori.

- Sensibilització dels professionals i implicació dels equips en la prevenció del suïcidi.
- Compromís en intervenció de lluita contra estigma amb planificació de noves accions (distintiu Compromís Antiestigma) .
- Millora continua en la línia d'Humanització i contenció 0, amb aprofundiment en Quality rights.
- Organització dels serveis i programes orientats cap a l'atenció comunitària (atenció domiciliària CSMA), amb eficàcia de l'atenció realitzada i evidència del foment de l'autonomia de l'usuari (al SRC ,ex. creació d'un grup de WhatsApp d'usuaris per a realitzar sortides).
- Major participació i satisfacció dels professionals en el Pla formació intern amb gestió de l'àrea del coneixement per nou referent.
- Millora de la visibilitat de la FPMTE i els seus professionals amb reconeixement social per participació en accions formatives al territori (CISTE), organització Jornada formativa tècnica anual i accions de comunicació externa.
- Accions encaminades a millorar la sensibilitat dels professionals en igualtat.
- Incorporació en la PQ de l'organització de Compromís mediambiental.
- Disposar d'infraestructures assistencials i professionals altament qualificats al territori en intervencions específiques que augmenten la competitivitat de l'organització.
- Millora continua en seguretat del pacient i anàlisi d'incidents de seguretat: s'ha avançat implantant metodologies estructurades d'anàlisi de causes dels esdeveniments adversos i definint més concretament cada tipus d'esdeveniment advers.

Les clàusules han estat renovades al 2023 i l'activitat realitzada es preveu que s'ajusti a les exigències contractuals.

S'ha realitzat activitat sanitària privada i amb mútues però amb un pes relatiu petit respecte al conjunt d'activitat.

3.3. Recursos Humans

Increment de la plantilla en 7,48 jornades anuals equivalents per dotar de recursos el desenvolupament dels nous programes comunitaris, la implantació de les mesures preventives i els reforços assistencials.

3.4. Qualitat i gestió assistencial

El Departament de Qualitat de FPMTE, durant l'any 2023, ha anat desenvolupant les seves funcions per proporcionar suport tècnic, assessorament i formació a totes les àrees de la FPMTE, per difondre la cultura de qualitat i fomentar i implantar la millora contínua i l'excel·lència en tots els àmbits.

Com àrees d'interès es manté la Seguretat clínica, la Humanització de cures (contenció zero) i la lluita contra l'estigma.

A més, la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre, ha incorporat en la Política de Qualitat de l'organització el Compromís amb la cura i respecte del medi ambient en l'exercici diari de totes i cadascuna de les seves activitats, productes i serveis. El nostre sistema de gestió té l'objectiu de fer compatible el desenvolupament del nostre negoci amb la preservació i el respecte al Medi Ambient.

S'ha fet el seguiment del objectius i accions del PLA ESTRATÈGIC DE L'ORGANITZACIÓ 2021-2024, amb la participació activa dels Comitès de direcció (General i Assistencial).

3.5. Hospital sense Fum

"Els hospitals i centres sanitaris són organitzacions que desenvolupen un paper exemplar en conscienciar a la població dels efectes tant en la salut com en el medi ambient del consum del tabac, per la qual cosa, i seguint la Llei del tabac (Llei 28/2005), la Unitat Polivalent Terres de l'Ebre (UPTE), de la Fundació Pere Mata Terres de l'Ebre és un Hospital Lliure de Fum.

La FPMTE està especialment sensibilitzada enfront del problema del tabaquisme, per això, al Novembre de 2018 es va signar el conveni de col·laboració amb l'Institut Català d'Oncologia (ICO) i va passar a ser membre de la Xarxa Catalana d'Hospitals sense Fum (XCHsF). Aquesta acció es complementa amb la senyalització perimetral de l'àrea hospitalària d'Amposta i els centres de Tortosa, que delimita l'espai exterior lliure de fum. L'any 2022 havent aconseguit complir amb els criteris de qualitat de la Global Network for Tobacco Free Health Care Services (GNTH) s'atorga el certificat de nivell BRONZE.

La GNTH i la XCHsF assessoraren i vetllen pel compliment del conveni de col·laboració mitjançant audits anuals en els centres.

Des del 2018 realitzem seguiment de la implantació de mesures a Hospitalització. Tot i els bons resultats, és un treball que requereix d'un esforç constant amb una un marge de millora important. Tot aquests esforços van acompanyats de formació especialitzada en deshabitació tabàquica a professionals.

L'any 2021 vam incorporar la Consulta sense Fum per a persones en trastorn mental sever a centres ambulatoris de Tortosa i Amposta.

(4) Desenvolupament de l'activitat

La Fundació té concertat amb el Servei Català de la Salut el proveïment dels serveis de salut mental de la xarxa pública de les comarques de Terres de l'Ebre, en concret :

- L'hospitalització de curta, mitja i llarga estada.
- Hospital de dia Adults e Infantil.
- Serveis d'urgències psiquiàtriques.
- Centres de salut mental d'adults i infanto juvenils.
- Serveis de Rehabilitació Comunitària.
- Programes especials de suport a l'assistència psiquiàtrica.

Pel que fa als àmbits geogràfics abasten les comarques del Montsià, Baix Ebre, Ribera d'Ebre i Terra Alta, amb una població atesa de referència de 180.636 habitants.

De l'activitat contractada al 2023 destaquen els següents indicadors per àrees assistencials :

- **Hospitalització psiquiàtrica.**

Realitzada a la Unitat Polivalent Terres de l'Ebre, al Carrer Amèrica 15.

- Hospitalització d'aguts : 253 Altes amb una estada mitja de 15,63 dies.
- Hospitalització de subaguts : 58 altes amb una estada mitja de 44,83 dies.
- Hospitalització d'alta dependència psiquiàtrica: 11 altes amb 3.046 estades realitzades.
- Urgències psiquiàtriques : 1.350 el que representa un promig diari de 3,69.

- **Hospitalització de dia/parcial d'adults,** amb 45 altes amb una estada mitja de 92,16 dies.

- **Hospitalització de dia/parcial infanto-juvenil,** amb 37 altes amb una estada mitja de 148,89 dies.

- **Activitat ambulatoria en Salut Mental d'adults.**

Realitzada als Centres de Salut Mental de Tortosa, Amposta i Móra amb 955 primeres visites, 26.402 successives individuals, 790 teràpia familiar i 46 teràpia de grup. Total 28.193 (+4,10% de variació respecte l'any 2.022).

- **Activitat ambulatoria en Salut Mental Infanto-juvenil.**

Realitzada als Centres de Salut Mental infanto-juvenils de Tortosa, Amposta i Mora amb 652 primeres visites, 9.699 successives individuals, 6.360 teràpia familiar i 349 teràpia de grup. Total 17.060 (+14,96% de variació respecte l'any 2.022).

- **Servei Rehabilitació Comunitària.**

A Amposta, Tortosa i Móra d'Ebre amb 57 places i 13.725 sessions fetes.

- **Altres programes de suport.**

Programes especials que complementen amb actuacions especialitzades l'assistència a les persones amb malaltia mental.

- Programa d'Atenció específica als Trastorns Mentals Severos.
- Programa d'Atenció específica als Trastorns Mentals Greus infanto-juvenils.
- Programa de suport a la interconsulta hospitals generals.
- Programa salut i escola.
- Programa de serveis individualitzats (PSI).
- Programa de suport a la població adolescent en risc.
- Programa rehabilitació i inserció a la comunitat.
- Programes pisos assistits.
- Programa SEMSDI (servei especialitzat en salut mental i discapacitat intel·lectual).

Les clàusules han estat renovades al 2023 i l'activitat realitzada es preveu que s'ajusti a les exigències contractuals.

S'ha realitzat activitat sanitària privada i amb mútues però amb un pes relatiu petit respecte al conjunt d'activitat.